

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:

Oppgaven krever ikke de helt store håndverksmessige erfaringene. Følger du anvisningene nøye, kan det vanskelig gå galt.

TIDSFORBRUK:

Cirka to dager for multipuss av et vanlig bad. I tillegg kommer en dags arbeid til priming og maling.

PRIS:

Multipuss koster cirka 80 kroner per m² vegg. Fliser på vegg og gulv koster fra 300 kroner per m².

Nye

[før]

Det gamle badet var som det skulle være. Men det var umoderne og ikke spesielt praktisk innredet.

FORNY BADET

RASKT

BILLIG

LETT

Et nytt bad trenger ikke å bety full renovering. Heldigvis kan vi greie oss med mindre. Her kan du se hvor lett du tryller vekk de gamle, mørke flisene med multipuss og mosaikkfliser.

overflater på badet

En gjennomgripende forandring av badet behøver verken å være dyr eller vanskelig. På bare et par dager kan du nemlig bli kvitt de gamle, stygge flisene – uten først å måtte slite med å hakke dem ned fra veggen.

Løsningen er et lag puss som trekkes på veggene direkte oppå de gamle flisene. Forandringen blir stor!

Multipussen henger fast på selv de glatteste veggflisene. Og når den er herdet, skal den bare mettes med et strøk grunning og få to strøk maling, og så er overflata like robust og rengjøringsvennlig som om det var en vegg med fliser.

På gulvet og den ene veggen er det også kommet nye fliser – direkte oppå de gamle. Det arbeidet viser vi også hvordan du skal gjøre.

[etter]

Med nypussede vegger, mosaikkfliser på gulvet og endeveggen, og dessuten en behagelig lang benkeplate virker badet mye større og lysere.

VIKTIG

Underlaget må sitte helt fast før du begynner å trekke puss oppå. Bank derfor på flisene med et trestykke – da kan du høre tydelig om de er løse. Er de det, må de hogges vekk, og hullene må pusses opp.

Gjør klar veggen

Multipuss er svært enkelt å arbeide med, og du kan uten problemer få et fint resultat – selv om du ikke har arbeidet med materialet tidligere. Det er bare et krav, men det er til gjengjeld også viktig, nemlig at flisene som multipussen skal trekkes oppå, sitter helt fast.

Før du går i gang, må du derfor ta en tur rundt i badet og banke lett på alle flisene. Lyder det hult, sitter ikke flisa skikkelig fast. Og så må du hogge den ut med hammer og meisel, deretter pusse opp hullet med gips puss slik at det kommer i plan med flisene rundt.

Endelig skal de gamle flisene rengjøres grundig før pussen trekkes på. Det gjør du med grunnrens.

1 Det må ikke stikke noe ut fra veggene når du skal gå i gang med å pusse. Når du har tatt ned det som henger på veggen, skal kroker, beslag og lignende derfor fjernes eller – hvis det er lettere – bankes inn med en dor.

2 Hull i veggene skal sparkles. Til større hull eller eventuelle riller for nye kabler kan du bruke gips puss eller multipuss blandet med sand. Til mindre hull kan du klare deg med multipuss alene.

Puss veggen

Multipussen påføres i to omganger med cirka et døgn mellomrom – begge gangene i millimetertynne lag. Den ferdig-utørte blandingen skal brukes innen to timer. Så bland heller mindre porsjoner i flere omganger. Ei halv bøtte kan være en passende mengde.

Etter 28 døgn er pussen ferdigherdet, men du kan uten problemer begynne å male over den etter cirka ei uke. Før du maler, primes overflata med heftgrunning for å hindre at pussen trekker fuktigheten ut av malinga.

Deretter skal veggene ha minst to strøk maling – glans 25 eller høyere. Da blir overflatene rengjøringsvennlige og vann- og smussavvisende.

1 Multipussen røres opp med vann. Begynn med å blande i forholdet 5 kg puss til 1 liter vann. Konsistensen skal være som luftig krem, så ved behov kan du helle i opp til 2 dl ekstra vann. Bland minst fem minutter med blandevisp i boremaskinen.

2 Pussen trekkes på veggen i et passende tykt lag med et stålbrett. Du skal arbeide i diagonale bevegelser slik at alle fugene blir fylt opp.
VIKTIG! Pass på at du doserer mengden av puss slik at den dekker flisene helt.

DETTE HAR VI BRUKT

Materialer

- Grunnrens
- Multipuss (fra Skalflex/BMC Norge)
- Evt. gips puss
- Heftgrunning
- Akrylmaling (her glans 25)
- Mosaikkfliser på netting (f.eks. fra Evers)
- Lim (f.eks. multilim fra Lip)
- Fugemørtel

Spesialverktøy

- Blandevisp, stålbrett, gummibrett, tannsparkel (4 mm tenner) og svamp

Her får du vite mer: www.skalflex.dk, norsk forhandler: www.bmc-norge.no
www.evers.dk, www.lip.dk (Lip Norge A/S)

4 Det andre laget med puss trekkes på dagen etter. Har du fått det første laget til å dekke helt, er det som oftest svært enkelt å legge på det andre laget. Bruk et stålbrett til arbeidet.

5 Etter cirka et kvarter er pussen stivnet litt, og du kan forsiktig glatte ut eventuelle ujevnheter med en hardt oppvridd svamp. Rengjør svampen ofte i vann.

3 Rengjør flisene. For at multipussen kan feste seg til veggen, er det viktig å rengjøre den grundig for såpe, skitt og kalk. Så skrubbe godt med grunnrens blandet med vann i riktig blanding, og skyll etter med rent vann.

3 Eventuelle ujevnheter glettes ut når multipussen har satt seg litt – regn med cirka en halv times tid. Bruk en myk, tørr pensel eller en murkost, og pass på at du ikke trykker for hardt.

6 Overflata primes med heftgrunning når pussen er tørr (tidligst etter ei uke). Ellers vil pussene suge all fuktigheten ut av malinga og slik gjøre at den sitter dårlig. Etter cirka et døgnstørketid kan du male.

EN VANLIG SVAMP

Når du har trukket på det andre pusslaget, jevnes overflata lett med en lett fuktet svamp.

EN MYK PENSEL

Første lag puss glettes lett og forsiktig med en myk, tørr pensel eller en murkost. Puss som samler seg i hårene underveis, fjernes ved å trekke penselen over et håndkle.

ET STÅLBRETT

Pussen trekkes på med et stålbrett av rustfritt stål. Begge pusslagene er relativt tynne (ca. 2 mm) så oppgaven krever ikke det helt store håndlaget.

WWW

Puss til fuktige kjellervegger. Multipussen er i familie med Multipuss Vanntett som er spesielt egnet til pussing av mur og betongvegger der du vil hindre fuktigheten i å trenge inn. Pussen er såkalt diffusjonsåpen slik at muren kan puste. Se mer på: www.skalflex.dk.

MATERIALER

Multipuss kan trekkes på nesten alle overflater. Den kan brukes direkte på mur, betong, puss og glassvev – selv på helt glatte og malte overflater kan du få den til å sitte godt.

Vegg- og gulvfliser

Vi bruker den samme typen mosaikkfliser til gulvet og til endeveggen. Og når du bruker gamle fliser som underlag, kan du i prinsippet bare lime de nye flisene oppå. Men også her kreves det at de gamle flisene sitter godt fast. Gjør de ikke det, skal de hakkes ut, og overflata sparkles i nivå med flisene rundt på samme måte som før multipussen.

Før du går i gang, kan du med fordel prøveutlegge flisene slik at du får alt til å gå opp og se pent ut.

1 Limet legges på med et stål Brett.
Deretter trekker du det utover med en tannsparkel med 4 mm tenner. Slik sikrer du at limlaget blir like tykt over alt.

2 Sett flisene på plass i limet.
Deretter trykkes de inn til veggen/ned mot gulvet med et gummibrett. Dette er den letteste måten å få de små flisene trykket like hardt mot limet – og glattet ut i samme plan.

3 Dagen etter blandes fugemassen
etter veiledningen på emballasjen. La den stå ferdigblandet i fem minutter før du tar den i bruk.

4 Fugemassen presses ned i fugene med et gummibrett. Før brettet med diagonale bevegelser slik at du ikke presser fugemassen opp av fugene igjen. Fugene skal fylles helt opp.

5 Vask overskytende fugemasse av gulvet og veggen. Uten problemer kan du klare deg med en vanlig svamp, men du får litt bedre tak hvis du bruker et skumgummibrett med håndtak og ei bøtte med en vals (kjøpes som sett). Fjern det siste fugesløret med en tørr klut. Vent et døgn, og vask alle overflatene med klinkerrens.

Mange flere fine detaljer

Straks du begynner å flytte på sluk og vannrør, kommer en oppussing av badet til å koste mye mer. Det ville vi helst unngå her.

De pussede veggene og flisene er begge økonomisk overkommelige prosjekter.

Her får du enda mer inspirasjon til hvordan du kan forandre rommet – til en fornuftig pris.

BESKYTT PLATA. For å unngå at den loddrette plata under benken skades av vann på gulvet, har vi hevet den litt med en dørstopper av rustfritt stål som er kappet og skrudd opp under skilleveggen.

GULVFLISER OPPOVER VEGGEN

Vi har valgt å føre gulvflisene 10 cm oppover veggen. Det skåner veggflata – spesielt når du gjør rent. Og så gir det samtidig en fin effekt. Vil du kopiere idéen, skal du huske på å lage plass til en fuge mellom gulv- og veggflisene.

BILLIG BENKEPLATE I METERVIS

Ei lang benkeplate gir mye god plass og virker samlende på rommet. Her har vi brukt ei 40 mm stavlimt plate av ask som av og til er på tilbud i byggevaremarkedene. Plata er montert til veggen med vinkelbeslag – tre i hver ende. For å unngå at plata bøyer seg, støttes den av ei plate montert loddrett og festet med tre vinkelbeslag. Det maksimale spennet uten støtte under er 150 cm.

De nye veggene og gulvet utgjør den største forandringen. Men også den lange benkeplata får rommet til å virke som en gjennomtenkt helhet.

HYLLE MED SKJULT OPPHENG

Mellom to vegger på badet er det naturlig å sette opp ei hylla. Her er den konstruert helt uten synlige beslag. I endene på hylla freser vi et spor. Da kan hylla skyves inn på to lister som på forhånd er montert på veggen.

MATERIALER

Praktisk gips puss. Er det store nivåforskjeller, for eksempel på en vegg som er kledd med fliser to tredjedeler oppover, pusses veggene lett opp med gips puss. Den kan du legge i et lag som er opp til 50 mm tykt – uten at det sprekker eller synker.